Smaragdul pătrat

de Mac Lloyd

ELEGANTUL AUTOMOBIL care se opri acum în faţa casei noastre, ne aducea probabil o vizită simandicoasă. Stăteam la fereastră şi aşteptam să văd cine poate să fie. Prietenul meu Joe Bull veni şi el lângă mine.

Din maşină coborî o femeie voalată, spuse ceva şoferului, apoi apăsă cu putere pe butonul soneriei. Aproape imediat, servitorul nostru se duse să-i deschidă.

— Pare că se teme să nu fie văzută de cineva — îmi şopti Joe. — Haidem în sufragerie. Deocamdată o s'o primesc numai eu. Lasă însă uşa întredeschisă ca să poţi auzi şi tu ce vorbim. Când mă vei auzi tuşind de două ori, du-te de-ţi ia bicicleta din şopron şi încearcă s'o urmăreşti după ce va pleca de aici.

— Ce, Joe, o şi bănuieşti, măcar că n'ai văzut-o încă la faţă şi nici nu ştii pentru ce a venit...

N'apucai să-mi sfârşesc vorba, căci Pitt, servitorul nostru, intră şi zise:

— Mister Bull, domnişoara Aljachin doreşte să vă vorbească într'o afacere foarte importantă.

— Bine, poftește-o în biroul meu că viu și cu numaidecât!

Apoi adăugă, cu glas coborât:

— Du imediat bicicleta domnului doctor pe maidanul din spatele casei și așteaptă-l acolo. Ai priceput?

Will zâmbi șiret și clipi cu înțeles.

— Așa dar, nițică variație — șoptii eu lui Joe. — De data asta e o Rusoaică.

— In ăștia nu prea am eu încredere — răspunse prietenul meu. — Ia seama să nu te vadă când vei pleca — dacă voiu găsi eu de cuviință să-ți dau semnalul convenit.

Joe trecu apoi în camera de alături și lăsă ușa întredeschisă, în vreme ce eu mă așezai în dosul ei într'un fotoliu și ascultai cu încordare.

— Mă rog, cu ce vă pot fi de folos, domnișoară? — îl auzii eu pe Joe spunând.

— Mister Bull, vă sunt foarte recunoscătoare că ați binevoit să mă primiți, răspunse un glas cu accent străin. — După nume ați înțeles, de sigur, că sunt Rusoaică, chiar din Petersburg, sau Leningrad — cum i se zice acum. In realitate sunt marea ducesă Maria Nicolaievna, dar să trecem peste asta. Când a survenit catastrofa, am fugit din țară cu hârtii falșe. Sonia Aljachin se numea camerista mea. Am păstrat acest nume și aici. Știți și dv. că noi, cei din familia imperială, suntem expuși și acum la urmăriri secrete.

Prietenul meu tăcu, deși se părea că Rusoaica aștepta un răspuns. Ea urmă:

— Sunt cu desăvârșire ruinată și-mi câștig existența ca damă de companie. De patru ani

3 mă aflu în casa contelui d'Artois. Un loc cât se poate de plăcut. Ei cunosc povestea vieţii mele şi mă tratează ca şi cum aş face parte din familie. Vă rog să mă iertaţi că spun toate aceste amănunte, dar vreau să vă puteţi orienta asupra persoanei mele şi să înţelegeţi pentru ce m'am adresat dv.

„Vă spuneam adineaurea că sunt cu desăvârşire ruinată. Totuşi, mai posed ceva ce am putut lua cu mine atunci când am fugit din Rusia. E o bijuterie de mare preţ, care a aparţinut familiei princiare Nicolaievici, un smaragd în patru colţuri, de o mărime cum nu s'a mai văzut până acum. E proprietatea mea, deoarece din toată familia Nicolaievici, eu sunt singura rămasă în viaţă.

„Am păzit smaragdul ca ochii din cap. Acum, însă, din motive personale, aş vrea să-l vând. Am şi găsit un cumpărător, prin mijlocirea bijutierului Levier din Rue de la Paix. E un Englez cu numele de Leevenstac şi locuieşte în Londra, Trafalgar Square 6. E om bogat şi-mi oferă pentru smaragd un milion, deşi preţuieşte cu mult mai mult. Am nevoie de bani. Vrei să te însărcinezi dumneata să-mi duci smaragdul la Londra?

— De ce nu-l duci singură, domnişoară Aljachin? — luă Joe cuvântul, în sfârşit.

— Nu pot pleca pentru moment din Paris, mister Bull. Şi-apoi, mărturisesc că mă tem să nu-mi fie furat pe drum.

— Cum adică, mai ştie şi altcineva despre preţiosul obiect?

— Din nenorocire! Smaragdul a fost odinioară celebru. Mulţi în Rusia ştiau de existenţa

lui şi acum s'a aflat probabil că am scăpat cu viaţă luându-l cu mine şi m'am refugiat aci, căci s'au făptuit până acum două spargeri la mine pe când lipseam de acasă.

— Ce te face să crezi că puseseră ochii tocmai pe smaragd?

— Sunt săracă şi altceva n'aveau să-mi ia.

— Bănuieşti pe cineva, domnişoară? Te-ai întâlnit, din întâmplare, în timpul din urmă, cu vreo persoană cunoscută din patria dumitale, care ştie cine eşti în realitate şi că smaragdul se află la dumneata?

— Asta m'am întrebat şi eu de nenumărate ori, mister Bull, dar nu pot bănui cine poate să fie, căci n'am întâlnit nicio mutră cunoscută.

— Cum ai făcut descoperirea că se interesează cineva de bijuterie?

— Am găsit sertarul biroului spart şi hârtiile răvăşite. A doua oară am constatat că îmi cotrobăiseră prin dulap şi prin cufere.

— Camera dumitale e la parter?

— Nu, la primul etaj. Tocmai de aceea lucrul mi se pare şi mai misterios şi mai neplăcut. Vrei să-mi împlineşti rugămintea, mister Bull?

— Hm... ştiu şi eu? Drept e că pentru moment nu am nimic important în vedere şi... Când trebue să fie smaragdul la Londra?

— Domnul Leevenstac doreşte să-l aibă cât mai curând cu putinţă. Te-aş ruga să fii atât de bun şi să încasezi tot dumneata suma şi să mi-o aduci.

— Bine, domnişoară Aljachin, mă învoiesc. Voiu pleca îndată ce-mi vei aduce smaragdul.

— Asta se poate face chiar azi, căci îl am la mine.

5 — Ah, atât de mult te grăbeşti? Pot să-l văd şi eu?

— Cum să nu!

Auzii, de la locul meu, cum duduia cotrobăia în poşetă. Exclamaţia pe care o scoase apoi Joe mă făcu să înţeleg că smaragdul era acum în mâna lui şi că trebue să fi fost într'adevăr ceva cu totul deosebit.

A, dar ce fuse asta? Joe tuşi odată, apoi încă odată. Dădea deci semnalul convenit, dovadă că prinsese oarecare bănuieli în privinţa Rusoaicei.

Mărturisesc că nu pricepeam pricina, dar nu era timp acum să-mi bat capul cu de-al de astea. Trebuia neapărat să mă iau după Sonia.

După câteva momente trecui cu bicicleta pe dinaintea casei noastre.

Automobilul aştepta mereu. Aşa dar nu veneam prea târziu. Pesemne că Joe scria Rusoaicei o adeverinţă pentru primirea bijuteriei.

Ca să nu atrag luarea-aminte, mersei într'adins până la capătul străzii, dar mă întorsei la timp ca să văd maşina pornind în goană.

Mă luai după ea. Era însă greu s'o urmăresc, din pricina înghesuielii de pe stradă şi la o răspântie fui nevoit să mă opresc, deoarece agentul de circulaţie dădu semnalul de stopare. Vrând-nevrând coborâi de pe bicicletă.

Când strada fu iar liberă, sării pe bicicletă şi o luai nebuneşte înainte. Automobilul nu se mai zărea. Totuşi îl găsii după câtva timp: era în staţie şi-şi aştepta în linişte muşteriii, căci scria pe tăbliţă „Taxi". Noi crezusem că e o maşină de casă, fiindcă atunci când venise la noi nu avea această tăbliţă.

Bănuii numaidecât că am fost tras pe sfoară.

Mă apropiai de şofer şi-l întrebai scurt ce s'a făcut cucoana pe care o avusese până mai adineaurea în maşină.

— Aha, dumneata eşti de la poliţie... Va să zică un copoiu... făcu omul, cu ciudă.

— Nu tocmai, flăcăule, dar numele meu e doctorul Mac Lloyd.

Chipul omului se înseninâ.

— Aoleu, zii, dumneata eşti! exclamă el cu o bucurie vădită. — De ce nu spuneai, domnule! Şi urmăreşti o criminală ori o pungăşoaică de alea, nu e aşa? Păi, mi-am spus eu că nu e lucru curat cu dumneaei, fiindcă prea era deasă perdeaua aia pe care şi-o pusese pe faţă. Uite, să-ţi spun cum a fost. Eu sunt la garajul „Leon şi comp." Acu două ceasuri a venit cucoana aia şi a închiriat maşina asta. M'a pus să iau jos tăbliţa ca să se creadă că e un automobil de casă — vrea să se fudulească, mi-am spus eu — şi mi-a dat adresa unde s'o duc. Pe urmă s'a întors aici în staţie şi s'a dat jos din maşină. A luat-o pe strada aia de colo — şi arătă cu mâna înainte.

Incălecai pe bicicletă şi pornii într'acolo. Degeaba. Sonia Aljachin fusese mai şireată decât mine. Fie că mă văzuse, fie că se aştepta să fie urmărită, destul că pierise ca'n pământ.

Mă înapoiai necăjit acasă. Il găsii pe Joe învăluit într'un nor de fum, trăgând cu sete dintr'o ţigare de foi. In cameră era aproape întunerec; nu aprinsese încă lumina de şi era aproape şase seara.

— Te-ai şi întors? întrebă el, ridicându-se.

— După cum vezi — făcui eu. — Am urmă-

rit-o câtva timp, apoi i-am pierdut urma.

La început, Joe nu spuse nimic. Începu să se plimbe cu paşi mari prin cameră, părând că nici nu mă vede.

— Cum a fost cu putinţă... murmură el, mai mult pentru sine.

Îi povestii pe scurt cele întâmplate.

— Foarte dibace, duduia, zise el, după ce sfârşii. — A băgat de seamă că o urmăreşti, probabil că te-a şi recunoscut. Cred acum că îţi dai şi tu seamă, băiete, că povestea cu marea ducesă Maria Nicolaievna e o născocire.

— Aşa dar tot e adevărat ce-am bănuit eu? Smaragdul ţi l-a lăsat însă?

— Da. Şi tocmai asta mi se pare mie mai ciudat din toate. Imi îndrugă un întreg roman — născocit, firește — şi-mi predă apoi o piatră care preţuieşte peste un milion de franci, ca s'o duc unui Englez, Leevenstac, la Londra. Va veni ea pe urmă să ridice suma de la mine.

— Hm... Şi cum va afla că ai încasat-o şi te-ai întors?

— Printr'un anunţ la gazetă: *„Primit scrisoarea, Sonia"*.

— Pentru ce nu ţi-a spus să te duci acasă la ea?

— Fiindcă se teme de spioni. Eu ştiu însă că nu există în Paris niciun conte cu numele d'Artois. Indată ce a plecat ea, am căutat în anuarul „Bottin" şi n'am găsit numele ăsta nicăieri. Totul nu e decât o pungăşie, după cum am presupus dela început. De cum am văzut automobilul, mi-am închipuit aşa ceva.

— Ce, bănuiai că e de piaţă?

— Nu bănuiam, eram sigur. Femeia şi-a des-

chis singură ușa. Un șofer de casă mare, sare imediat din mașină și ajută stăpânei să coboare, pe când ăsta, a rămas liniștit la locul lui. — Acum să vorbim serios, dragul meu. Știu hotărât că Sonia Aljachin ne-a tras pe sfoară.

— Bine, bine, dar ce a făcut-o să vie la tine?

— Dacă aș ști, cazul ar fi în mare parte lămurit. Smaragdul îl avem; rămâne să vedem dacă nu vom putea afla ceva amănunte de la domnul acela din Londra — dacă vom ajunge vreodată acolo.

— Cum adică, te temi că vom fi urmăriți ca să ni se ia smaragdul?

— Mai mult ca sigur. In privința asta, Rusoaica nu ne-a mințit. E cineva care vrea să pună mâna pe el, fac însă prinsoare pe ce vrei, că bijuteria nu e a ei.

— Vrei să spui că a furat-o?

— Nu te îndoi că așa stau lucrurile. Femeia asta nu mi-a inspirat încredere din capul locului. Ideia de a mi se adresa mie n'a fost rea. Trebue să știi că piatra are o mare valoare și nimănui nu i-ar trece prin minte s'o caute tocmai la mine. Și-apoi, cine și-ar putea închipui că eu aș primi un lucru de furat. Leevenstac ăsta e probabil un bijutier și legitimația mea ajunge ca să înlăture orice bănuială.

— Bine înscenată comedia, Joe! exclamai râzând.

— Totuși a procedat prosteste, escroaca. Mai întâi, faptul că s'a dat drept Rusoaică. Pun mâna 'n foc că n'a văzut Rusia de când e. Străină însă e, într'adevăr, poate Italiancă — ju-

decând după accent. A doua prostie a fost că şi-a dat o adresă **falşă**. Trebuia să-şi închipuie că voiu căuta să mă pun în legătură cu presupusul conte. De **altminteri** îmi vine să cred că piatra nici n'a fost furată de ea, ci de un complice şi ăsta a trimis-o la mine.

„Cât **priveşte** anunţul din gazetă, sunt sigur că nu va fi nevoie să-l dau, deoarece perechea ne va urmări pas cu pas şi va şti cum să ne ia banii după ce-i vom încasa de la Englez.

— Va să zică un atac în vreun hotel din Londra sau aşa ceva, nu!

— Fără îndoială.

— **Şi-acum** ce ai de gând să faci, Joe?

— Mai întrebi! Plecăm la Londra, asta facem. Dacă ai fi putut-o urmări, am fi fost scutiţi de călătoria asta, aşa însă trebue să-i facem să creadă că nu bănuim nimic şi să-i momim după noi ca să punem mâna pe ei când va sosi momentul. De altminteri, plecăm chiar la noapte cu avionul, nu însă la Londra ci la Langwarden.

— Ei drace! Ce să faci în orăşelul acela de coastă?

— Să-l vizitez pe Christian Dryp, dragă, răspunse Joe, zâmbind şi scoase din buzunar o scrisoare cam mototolită. — Ia citeşte ce scrie ici! Scrisoarea a sosit cu poşta de amiază, dar uitasem de ea şi mi-am adus aminte abia după ce-a plecat Sonia Aljachin. Acest Christian Dryp pare să aibă într'adevăr ceva pe suflet şi socot că ocolul acesta nu poate să ne strice. Cei doi hoţi de smaragde n'au decât să se ia după noi şi poate găsim în Langwarden mijlocul să-i înhăţăm.

Joe îmi întinse scrisoarea. Văzui un scris abia citeț. Se cunoștea că acela care o scrisese arareori se slujise de condeiu și cerneală în viața lui.

— Un marinar, zisei eu, după ce scosei hârtia din plic.

— Bravo! făcu Joe cu ironie. — Te pricepi și tu câte odată.

Nu luai în seamă ironia și citii conținutul scrisorii:

Recondiționat.
23 Aprilie 2018
Emil Pureinez

„Stimate mister Bull,

„Nu sunt atât de deprins cu condeiul cum sunt cu vintreaua și cârma unui vas. Multă lume am colindat și vreme de douăzeci de ani am cutreierat mări și țări. Am fost odată și în India, mai bine nu mă duceam! Imi vine greu să scriu și mult nu o s'o mai duc, fiindcă reumatismele mi s'au aciuit în toate oasele și în curând o să mi le hodinesc în pământ.

„Te vei întreba, firește, ce mă îndeamnă să-ți scriu și ce vreau să-ți cer. Uite ce e: Aș vrea ca înaintea morții mele să îndrept un rău pe care l-am făcut cuiva. Știu că nu te dai îndărăt când e vorba să vii în ajutorul celor năpăstuiți. Langwarden e o localitate frumoasă și merită s'o vezi. Nu o să-ți pară rău, crede-mă! Vino cât mai curând și nu mă lăsa la ananghie! Ar fi bine să știu când vii, fiindcă nu las pe nicium străin să intre în casă. De la o vreme am devenit foarte prevăzător, căci e cineva care abia așteaptă pri'ejul să-mi facă de petrecanie.

„Cu stimă

Christian Dryp"

11 — Ciudat om şi bătrânelul ăsta! — făcui eu, înapoiând lui Joe scrisoarea. — Deoarece ţii neapărat să-l vizitezi, înseamnă că bănuieşti ceva neobişnuit în afacerea asta.

— Aşa şi e. De aceea vom face ocolul despre care ţi-am vorbit. Presupun că bătrânul Dryp nu o să ne facă să zăbovim prea mult. Acum voiu telefona la aeroport să reţiu locuri pentru avionul de călători. Vreau ca banda să afle că plecăm şi să se ia după noi. Tu apucă-te de pregăteşte bagajul. Multe nu luăm: două, trei costume pentru deghizare. Pune-l pe Pitt să-ţi ajute şi vezi să fie gata cina mai devreme.

Mă ridicai îndată şi ieşii din odaie.

Pitt nu era în bucătărie; îl căutai în toată casa, dar nu-l găsii. Nici în grădină nu era.

Il întrebai pe Joe. Nici el nu-l mai văzuse de când plecase Sonia Aljachin — ori cum o fi chemând-o.

— Dar nu s'o... exclamă de odată Joe, sărind ca ars.

— A, crezi că a plecat să spioneze pe socoteala lui pe Sonia? întrebai eu, mirat.

— Altfel nu se poate. Ştii că-i place şi lui să facă pe detectivul câteodată.

— Te pomeneşti că are mai mult noroc decât tine, băiatule, şi ne aduce vreo veste care să ne înlesnească descoperirea Aljachinei ăleia.

— Când plecăm, Joe?

— Depinde de întoarcerea lui Pitt. Am de gând să nu-i mai dau atâtea parale pe mână ca să nu mai poată face năzbâtii de astea.

Aşteptarăm un ceas. Bătu opt. Pregătii eu cina, împachetai geamantanele, dar Pitt tot nu veni.

Pe când fumam în tăcere se auzi telefonul sbârnâind. La aparat era prietenul nostru, comisarul Beauval. Joe uitase să-mi spună că-l însărcinase pe el cu cercetările în privința Soniei Aljachin Comisarul ne comunica acum că la biroul populației nu s'a găsit numele acesta și nici la vreun hotel sau pensiune particulară.

Afacerea părea din ce în ce mai încâlcită.

Joe rugă pe Beauval să pună un agent de pază la locuința noastră, deoarece nu mai puteam aștepta întoarcerea lui Pitt.

Pe la ceasurile nouă Joe hotărî plecarea — și cât mai în grabă. Puse la curent pe comisar cu întreaga afacere — firește nu oficial — și-l rugă că dacă Pitt nu se va înapoia până la miezul nopții, poliția să pornească în căutarea lui și în același timp a Soniei Aljachin.

II. — CE POVESTEȘTE CHRISTIAN DRYP

CUM AVIONUL DE CĂLĂTORI plecase de mult, Joe închirie un avion pe seama lui. La zece fără câteva minute pasărea de oțel își luă sborul. In drum primirăm de la comisarul Beauval o radiogramă:

„Pitt nu înapoiat încă. Pornim cercetări".

Joe se uită când la mine, când la telegramă, pe urmă zise, clătinând necăjit capul:

— Sigur că a făcut o prostie și acum l-a văzut pe dracu'.

Călătoria cu avionul se sfârși în zori. Pornirăm apoi cu trenul la cel mai apropiat port și de acolo cu o barcă la Langwarden.

13 Orăşelul avea două hoteluri destul de bune. Ni se dete la unul din ele o cameră cu vederea spre mare. Ne înscriserăm pe numele noastre adevărate şi după ce ne curăţarăm de praf coborârăm în restaurant. Pentru moment eram singurii muşterii.

— Lume multă prin oraş? întrebă Joe pe un chelner buimac de somn, care veni să ne servească.

— Nu, domnule. Acum avem numai clienţi în trecere, căci sezonul s'a sfârşit, răspunse chelnerul. — Când şi când doar se mai opresc o zi, două, excursionişti, dar mult nu stau. Pentru moment sunt în hotel numai cinci persoane care călătoresc de plăcere.

— Cine sunt ăia de colo? întrebă de-odată Joe arătând prin fereastră.

Se vedeau într'adevăr venind doi bătrânei — o femeie şi un bărbat — iar în urma lor un servitor al hotelului ducea în spinare, gâfâind, un geamantan şi un cufăr mare.

— Va să zică tot ne mai vin muşterii, murmură chelnerul şi ieşi în fugă pe uşă.

— Şi încă atât de dimineaţă, adăugă Joe, uitându-se cu'nţeles la mine. — Trebue să fi călătorit toată noaptea. Ba te pomenesti chiar cu avionul.

— Nu cumva crezi că o fi perechea cu pricina? îl întrebai.

— N'aş putea spune cu siguranţă, totuşi o să-i supraveghez mai de aproape. Tu rămâi deocamdată aici, că mă întorc şi eu numaidecât.

Joe se făcu nevăzut. Imi turnai o a doua ceaşcă de cafea şi mă apucai s'o sorb pe'ndelete. Eram frânt de oboseală, deoarece nu

închisesem ochii toată noaptea.

Dela o vreme începui să-mi pierd răbdarea, căci prietenul meu nu se mai înapoia. Pornii să-l caut. In vestibulul hotelului nu era, nici pe afară. Urcai deci scara la primul etaj — altul nici n'avea — şi intrai în camera noastră. Joe dăduse dulapul la o parte şi găurea încet cu un burghiu uşa care răspundea în odaia de alături.

— Aşa dar, tot ei sunt? îl întrebai eu în şoaptă.

— Nu ştiu încă, dar vreau să încerc să aud ceva din ce vorbesc, răspunse el.

— I-ai văzut?

— Pe el da. Are favorite negre şi ochelari cu ramă de baga.

— Hm... cam suspect... Şi ea?

— Pare să sufere de o boală de piele a feţei, căci jumătatea obrazului e pansată şi poartă un văl foarte des. Inălţimea însă se potriveşte.

Gaura era gata. Joe trase binişor burghiul afară şi puse urechea s'asculte.

— Ei, auzi ceva? îl întrebai nerăbdător.

— Nu, răspunse el. Vorbesc în şoaptă şi asta e destul de suspect.

De-odată Joe tresări şi lipi urechea mai bine de gaură. Uşa odăii de alături fu trântită cu putere şi pe coridor se auziră paşi îndepărtându-se în grabă.

— Ia-ţi geamantanul şi şterge-o! spuse acum Joe. — Mută-te în hotelul de peste drum şi deghizează-te! Inscrie-te sub numele de Fernand Heron. A fost o greşeală din partea noastră că nu ne-am deghizat de la început. Nu e nevoe să ştie nimeni că avem treabă cu bătrânul Dryp. De altminteri, ei trebue să fie, fiindcă

15 am auzit pe femeie făcând imputări bărbatului de ce-a venit aici, şi mi s'a părut că îi recunosc glasul. Oprim şi camera asta, vom juca însă roluri duble. Acum pleacă repede, peste un ceas vin şi eu.

Imi luai geamantanul şi ieşii din hotel fără să fiu văzut şi după un ocol ajunsei la hotelul celălalt, unde mă înscrisei sub numele de Fernand Heron din Lyon.

Avusesem grijă să-mi schimb mutra încă înainte, într'un colţ mai retras al parcului.

In curând veni şi Joe. Luă o cameră alături de a mea, cu uşă la mijloc. Joe era acum John Wiener, un Olandez blond şi nesărat.

— Ei, cum stăm? îl întrebai.

— Nu mai încape îndoială că ei sunt. Am pus totul la punct şi am mituit pe chelner. E un băiat deştept şi se bucură să ia parte la prinderea banditilor urmăriţi de Joe Bull. Camera de peste drum rămâne tot a noastră şi ne putem servi oricând de ea.

Trecu la fereastră şi se uită pieziş la celălalt hotel.

— Se vede foarte bine de aici, adăugă el. — Au să turbeze pungaşii când vor băga de seamă că am dispărut. Acum o să trimit pe cineva cu un bilet la Christian Dryp să-l înştiinţez de venirea noastră, altminteri te pomeneşti că ne ia drept banditi când ne-o vedea.

Joe scrise câteva rânduri, lipi plicul şi sună.

După ce expediă scrisoarea, ne aprinserăm câte o ţigaretă şi aşteptarăm răspunsul bătrânului marinar.

Omul trimis de Joe nu zăbovi mult şi se întoarse cu următorul răspuns: „*Veniţi imediat. Eu*

mă sfârşesc, dar nu pot muri până ce nu-mi voiu descărca sufletul".

— Să mergem, zise Joe luându-şi pardesiul şi pălăria din cuier.

Văzui pe chipul prietenului meu îngândurarea şi o oarecare îngrijorare când ieşirăm din hotel şi ne îndreptarăm spre locuinţa lui Christian Dryp. Aceasta era cam singuratecă, jos în port — într'o ulicioară îngustă — dar împrejmuită de o grădiniţă bine îngrijită. Sonerie n'avea. A trebuit să batem de câteva ori cu putere în uşă până se auzi înăuntru gălăgie şi cineva se apropiă târşind piciorul într'o cârje.

— Fir-ar al dracului de reumatism! fu cel dintâi cuvânt cu care ne întâmpină bătrânul.

— Poftiţi înăuntru, domnilor. Sunt o epavă veche, bună de aruncat la gunoiu. Intraţi, dar faceţi bunătatea şi încuiaţi poarta după dumneavoastră ca să nu dea buzna nemernicul ăla peste mine.

— Ţi-e frică de cineva? îl întrebă Joe zâmbind, şi-i făcu pe voie.

— Frică?... rânji bătrânul. — De n'ar fi afurisitul ăsta de reumatism, nu mi-ar fi frică nici de dracu'. Dar aşa... Poftiţi, poftiţi, în cabina mea. Am rachiu şi ţigarete, ba încă nu din cele mai proaste, o să vedeţi.

Îl urmarăm în „cabina" lui — cum spunea bătrânul Christian Dryp camerei sale. Şi în parte avea dreptate. Erai parcă într'adevăr într'o cabină de comandant de vas şi în acelaşi timp într'un muzeu de rarităţi.

Pretutindeni, agăţate în pereţi, arme vechi, papagali împăiaţi, ba şi maimuţe şi piei de şarpe tăbăcite. Mai era aci o blană mare de tigru şi pe

poliţi vase indiane, idoli mici chinezeşti şi altele de acestea.

— Ei — zâmbi bătrânul — vă place, ai? Nu mă mir. Le-am adunat cu mâna mea de pe unde am fost. Da, da, multă lume am cutreierat în viaţa mea. Nu e nicio pagubă, că mă căr-băinesc. O epavă veche, asta a mai rămas din mine. Poftiţi, serviţi-vă singuri... uite whisky din al mai prima... eu abia mă pot mişca.

Joe zâmbi când mă văzu luând de pe o poliţă şi ştergând nişte pahare cam murdare, pe cari le umplui.

Le dădurăm pe gât. Bătrânul plescăi din limbă, apoi îmi întinse paharul să i-l umplu iar.

— Asta mă mai împacă nitel cu viaţa şi mă face să mai uit necazurile, zise el.

De-odată, însă, se posomori, privi câtva timp în gol, apoi murmură:

— Şi acum să vorbim de blestematul ăla de smaragd pătrat care mă apasă ca... Dar ce ai, domnule?

Intrebarea fu pentru mine, căci nu mă putui stăpâni şi sării drept în picioare la auzul acestor cuvinte.

— Aha, ştii şi dumneata ceva despre smaragd! Ia s'auzim ce! se răsti bătrânul, privindu-mă bănuitor.

— Eu? Habar n'am, domnule Dryp, bolborosii, încurcat. — M'am mirat numai că există o astfel de piatră preţioasă.

— Aha, aşa! zise el, tărăgănat. — Bine era de nu o vedeam în viaţa mea. Şi, cum vă spuneam, am un smaragd în patru colţuri. Nu există decât trei în toată lumea. Cred că vă închipuiţi şi dv. ce valoare are o astfel de piatră.

— Unde îl ţii? întrebă de-odată Joe.

— Unde? O să vă arăt îndată. Singuri nu l-aţi putea găsi, fac prinsoare pe ce vreţi. Ascultaţi însă mai întâi spovedania mea. Mult nu o să vă plictisesc, dar o să mi se ia povara de pe suflet după ce vă voiu fi spus povestea smaragdului.

„Asta s'a întâmplat acu' şase ani. Pornisem cu „Maria" — aşa se numea vasul meu — spre Indii. Peter Christensen îl chema pe timonier. Marinar priceput într'adevăr, dar cred că avea el cam multe pe cuget. La urma urmei treaba lui, destul că eram mulţumit de el. Am ancorat la Calcutta şi cum descărcatul şi încărcatul trebuia să ţină vreo trei, patru săptămâni, Christensen mă convinse să facem o plimbare pe uscat, mai în inima ţării. Închiriarăm cai de călărie şi porniram la drum. Ajunserăm la Benares, făcurăm acolo popas două zile, apoi ne îndreptarăm spre munţi.

„Într'o noapte, — dormeam sub cerul liber — mă trezii de-odată din somn şi băgai de seamă că Christensen dispăruse. Vrui să mă scol şi să-l caut, când auzii de undeva din valea unde ne aflam, o împuşcătură. Imediat veni şi Christensen în goană; părea înebunit, nu altceva. Despiedecă la repezeală caii, îmi strigă să înşeuez şi o luarăm în galop prin întuneric.

„N'aveam răgaz să-l întreb ce s'a petrecut căci gloanţele şuierau pe la urechile noastre. Totuşi, după o goană de două ceasuri detunăturile încetară. De-odată îl văzui pe Christensen prăbuşindu-se din şea şi rămânând nemişcat la pământ. In vremea asta caii se opriseră, căci nu mai puteau răsufla.

— Ce dracu s'a întâmplat, mă? strigai eu.

„El nu-mi răspunse, dar băgai de seamă că pieptii cămășii îi erau plini de sânge. Va să zică tot îl nimerise un glonț și el nu simțise la'ncepût.

„Christensen își mai veni odată în simțiri și-mi mărturisi că furase dintr'un templu din apropierea lagărului nostru o piatră prețioasă minunată, dar că în ultimul moment fusese zărit de un preot al templului care dădu alarma. Imi vârî piatra în palmă, apoi își dete sufletul.

„Mă uitai la piatră și văzui că e un smaragd, mare cât pumnul .Mă cuprinse atunci lăcomia și hotării să-l păstrez. Intelegeam eu că trebue să prețuiască o avere.

„Il îngropai pe Christensen sub un morman de bolovani și pornii în galop mai departe, până ce ajunsei la Benares. De aci cu trenul la Calcutta și zorii să ridicăm ancora.

„Din fericire preoții templului îmi pierdusera urma. După câteva săptămâni fui la Glasgow unde aveam de predat o încărcătură de banane. Intr'o seară, fiind cam cu chef, făcui prostia să povestesc întâmplarea cu smaragdul unui vechiu prieten de-al meu, un Irlandez anume Jack Speer. Prin el vândui piatra unui bijutier care o vându apoi lordului Howard.

„Căpătasem o groază de parale pe smaragd, dar pesemne că nu era lucru curat cu afurisita aia de piatră, fiindcă de cum nu o mai avui, mă apucă un dor nebun de ea și simțeam că mă sfârșesc dacă nu mi-o iau îndărăt. Mă cuprinse un fel de nebunie și ne mai ținând socoteală de nimic, mă furișai într'o noapte în casa lordului, îl culcai la pământ, furai smaragdul și fugii cu el. Imi schimbai numele — pe mine mă chiamă Jurgens, nu Dryp — vândui vapo-

porul lu Amsterdam şi mă statornicii aici în Langwarden.

„Mă îmbolnăvii; căinţa şi mustrarea de cuget mă chinuiau, dar nu mă puteam despărţi de smaragd. Aşa dar, m'am zăvorit în casă, mereu cu frica să nu mi-l fure cineva. Lordul Howard a scăpat ca prin minune de moarte. Nu s'a dovedit niciodată cine a făptuit furtul. Aş vrea acum să duceţi lordului înapoi piatra şi să-i spuneţi povestea mea. Asta mi-ar uşura mustrarea de cuget. Vreţi s'o faceţi, mister Bull?

Joe dădu din cap şi răspunse:

— Cu plăcere, domnule Dryp, dar nu'nţeleg de ce mi te-ai adresat mie. Nu puteai să trimiţi smaragdul prin altcineva?

Bătrânul păru foarte turburat şi zise cu glas coborât:

— Mi-a găsit şi urma şi de câteva zile dă mereu târcoale casei.

— Cine, Jack Speer? întrebă repede Joe.

— Da, mister Bull. Pesemne că din pricină că mi-am schimbat numele nu m'a descoperit atâta vreme.

— De unde ştie că smaragdul e la dumneata?

— Scăpasem înainte o vorbă despre asta şi şi-a închipuit numaidecât cine l-a jefuit pe lordul Howard. Că nu m'a denunţat, e semn că vrea să împărţim prada. Nu, nu, nici să n'aud de aşa ceva! Ia-mi-l de pe cap, altminteri nemernicul ăla e în stare să mă omoare... De aceea te-am chemat, mister Bull. Ia smaragdul ca să pot muri în linişte, cu cugetul împăcat.

— Bine, domnule Dryp. Voiu căuta chiar

să nu-ţi pomenesc numele, iar pe Jack Speer îl punem noi cu botul pe labe. Dacă nu se astâmpără, îl dau pe mâna poliţiei. Ca tăinuitor e şi el amestecat în furt şi i se cuvine o pedeapsă destul de aspră.

— Aşa să faceţi, mister Bull. (Să-ţi arăt o fotografie de-a lui, ca să-l poţi recunoaşte. E fotografiat cu mine într'un grup. Colo în perete e foto... Ei drăcia dracului, ce s'a făcut fotografia? — strigă deodată bătrânul, uluit. — Ieri era încă la locul ei... Smaragdul... smaragdul! Adu-mi repede papagalul acela împăiat de colo! Ăla alb... In el e vârît smaragdul...

Joe alergă şi aduse papagalul arătat. Christian Dryp pipăi pasărea cu degetele tremurânde.

— E tot aici, răsuflă bătrânul, uşurat şi întinse palma. — Uite-l! Vedeţi ce minunat e? Şi să te mai miri că nu mă înduram să mă despart de el!

Joe luă piatra preţioasă şi se apropiă de fereastră. O examină multă vreme.

Când veni iar spre noi, părea foarte îngândurat.

— Nu e aşa că e frumos? — murmură Dryp, în extaz.

— Da, răspunse Joe, scurt. — Cine îţi face gospodăria? adăugă el, apoi, spre marea mea mirare.

Christian Dryp era atât de cufundat în admiraţia smaragdului încât întrebarea nu-l surprinse.

— O femeie din vecini. Vine de două ori pe săptămână să deretece, altcineva n'are voie

să-mi treacă pragul. De altminteri, până acum câtva timp îmi făceam singur târguielile. Uneori îmi vine parcă să cred că dobitocul ăsta de doctor e de vină că mi-e din ce în ce mai rău.

— Hm... Cine te caută?

— E, cum să-ţi spun... un fel de „felcer", dar se zice că ăştia se pricep câteodată mai bine decât doctorii cu carte.

— Cum l-ai cunoscut?

— Mă duceam când şi când la „Rechinul" — o cârciumă, a treia casă de aici — unde se adună marinarii. Într'o zi am intrat în vorbă cu un individ care s'a oferit să mă vindece de reumatism. Veni într'adevăr şi-mi aduse nişte picături. Le iau seara înainte de culcare şi dorm că nici ăl mai grozav taifun nu m'ar trezi, dacă aş mai fi încă pe vasul meu de odinioară.

— Cum îl cheamă pe făcătorul ăsta de minuni şi unde locuieşte? întrebă Joe.

— Hinrich Alvens şi vine numai odată pe săptămână la Langwarden. Unde locuieşte restul timpului, nu ştiu.

— De când te-a luat în căutare?

— De mai bine de o lună. A fost de cinci ori aici, când ştia că mi s'au isprăvit picăturile.

— Nu i-ai pomenit nimic de smaragd?

— Ce?!... făcu Christian Dryp, speriat.

— Nimic, răspunse calm, Joe. — Mă interesez doar de tot ce s'a petrecut în ultimul timp în jurul dumitale. Mai ai din picăturile alea?

— Da. Uite-le colo, pe masă. Alvens a reuşit

într'adevăr să mă facă să dorm, dar se vede că doctoria slăbeşte inima.

Joe se ridică şi luă sticluţa de pe masă. N'avea nicio etichetă.

Hm, cam suspect! Joe era, pesemne, de aceeaşi părere, căci zise:

— Să nu mai iei picăturile, domnule Dryp; conţin un narcotic foarte puternic, care dăunează inimii. O să-ţi trimit eu alt medic.

Prietenul meu băgă sticluţa în buzunar.

— Oare ce s'o fi făcut fotografia? se întrebă Dryp, nedumerit.

— Zici că ieri era încă aici? cercetă Joe.

— Da. Am văzut-o atârnată la locul ei, aseară, înainte de a mă culca.

— Pe urmă ai luat picăturile şi ai dormit adânc toată noaptea?

— Buştean. Nu cumva crezi că a intrat cineva în vremea asta şi a luat fotografia din perete? Asta nu poate să fie decât isprava nemernicului ăluia de Speer. Nu, nu, n'avea pe unde să intre, poarta era încuiată şi uşa de asemenea.

— Şi adică, pe fereastră nu se putea, domnule Dryp? Sunt încredinţat că Speer a fost azi noapte aici şi a luat fotografia.

— Dacă e aşa, n'a venit el pentru fotografie, ci pentru smaragd şi ăsta e doar în mâna dumitale.

— Imi dai voie să examinez ferestrele? — întrebă Joe, ocolind răspunsul.

— Fă ce poftesti! răspunse bătrânul.

Prietenul meu se apropiă de ferestre. Amândouă aveau gratii. Joe sgudui zăbrelele, dar niciuna nu se mişcă, erau bine înţepenite. Aşa

dar, pe aici nu putuse pătrunde nimeni în casă. Deasemenea nici în odaia de dormit, unde fiecare lucru era la locul lui.

— Ei? întrebă Dryp cu încordare.

— Vecina a fost azi pe aici?

— Nu, vine abia mâine.

Joe rămase pe gânduri. Se mai uită odată la smaragd, apoi zise:

— Cum arată la faţă Hinrich Alvens?

— Frumos nu e, chicoti bătrânul. — Are părul roşu.

— Şi Peter Speer? Ai putea să mi-l descrii şi să-mi spui când s'a ivit pentru întâia oară aici?

— L-am zărit acu zece zile cum da târcoale casei. De atunci a mai apărut de trei ori. Intr'o noapte am auzit cum sgâlţâia cineva uşa. Am tras un foc în aer şi l-am pus pe fugă.

— Când a fost asta?

— Acu şase zile, cam pe la miezul nopţii. Parcă vroiai să ştii cum arată, mister Bull? E înalt şi slab, ras complect şi cu o cicatrice deacurmezişul frunţii. Pe cât îmi aduc aminte, îi lipseşte degetul cel mic de la mâna stângă.

— Mulţumesc, atât ajunge, domnule Dryp.

— Şi cu afurisitul ăsta de smaragd ce ai de gând? Pleci chiar azi la Glasgow?

— Nu încă. Trebue mai întâi să-l găsesc pe Peter Speer.

— Cu atât mai bine. Piatra rămâne atunci la mine. Imi vine foarte greu să mă despart de ea. Poate că o să râzi de mine, dar nu-ţi închipui ce putere a avut totdeauna asupra mea.

Bătrânul părea să fie, într'adevăr, puţin cam ţicnit, căci smulse lui Joe smaragdul din mână

şi-l vârî iar în pântecele papagalului.

Joe se ridică să plece.

— Când mai vii? îl întrebă Dryp.

— Mâine dimineaţă, sau poate chiar mai curând — răspunse Joe, cam cu şovăială.

Cheia se răsuci în uşă în urma noastră, în vreme ce străbăteam în tăcere grădina ca să ieşim în stradă.

Rezemată de gard, o cerşetoare bătrână întinse mâna, milogindu-se. Joe îi dădu câţiva gologani şi o privi pe sub gene, apoi mă trase după el.

La întrebările mele, răspunse cu înfrigurare:

— Nu e acum timpul, amână asta pentru mai târziu. Suntem urmăriţi... Cu toată deghizarea noastră, am fost recunoscuţi.

— Cum e cu putinţă, Joe?

— Poate că au prins de veste schimbarea hotelului, sau mai sunt şi alţii pe cari îi interesează vizitele ce se fac bătrânului Dryp.

— Bănuieşti că bătrâna cerşetoare e o spioană?

— Da, căci a dispărut cu iuţeala fulgerului într'o stradă lăturalnică şi acum tropăie după noi un băiat. Ca să ne descotorosim de strengar, să ne despărţim. Tu du-te la gară, în vreme ce eu o iau spre port. La „Hotelul Mării" unde am tras întâi — ne întâlnim iar, cu muştrele noastre adevărate şi apărem apoi ca Heron şi Wiener dincolo. Ai înţeles, nu e aşa?

Dădui din cap şi mă întorsei din drum.

Presupunerile lui Joe se adeveriră. După mine se ţinea acum baba, iar strengarul îl urma pas cu pas pe prietenul meu.

De babă scăpai repede. In camera de toaletă

a gării, mă preschimbai în cine eram într'adevăr şi trecui fluierând pe lângă bătrână, care nu mă recunoscu şi mă lăsă în pace. Asta era dovada că nu făcea parte din banda Soniei Aljachin şi a complicilor săi. Deci mai erau şi alţii în goană după smaragdul misterios.

III. — O ÎNTÂMPLARE NEAŞTEPTATĂ

DUPA UN CEAS mă aflam în hotelul celălalt, sub masca lui Fernand Heron. In curând veni şi Joe. Părea îngrijorat şi grav.

— Aşa dar, te-ai descotorosit de babă? — întrebă el, aprinzându-şi o ţigaretă.

Ii povestii pe scurt ce mijloc întrebuinţasem şi constatarea făcută.

— Am bănuit că mai e o a doua bandă, — zise el. — De ştrengar am scăpat eu repede şi m'o fi aşteptând şi acum înaintea băcănioarei unde am intrat, ca să ies apoi pe uşa de din dos. De altminteri, trebue să ne mutăm de aici într'o pensiune.

— Sub altă deghizare, Joe?

— N'avem încotro, dragul meu. Am impresia că ne-am vârît într'o mare încurcătură din care o să ne fie greu să ieşim. Mă tem că ne mai aşteaptă multe neplăceri în Langwarden.

— Joe, îmi eşti dator câteva lămuriri. De ce te-ai speriat aşa când ai avut smaragdul în mâna ta?

— N'ai ghicit?

— Nu. Ce e cu el?

— Ce e cu el? E falş, băiatule, asta e. Ori îţi închipui cumva că astfel de pietre preţioase se găsesc pe toate drumuri'e?

— Atunci, smaragdul pe care l-a furat Dryp de la lord era...

— Aşi! făcu Joe, necăjit. — Tot aşa cum i s'a luat azi noapte bătrânului fotografia, i s'a luat şi smaragdul veritabil, ca să se pună în locul lui unul falş, de altfel foarte bine imitat.

— Asta înseamnă că hoţul îl cunoştea bine pe cel veritabil şi hoţul nu poate fi decât Peter Speer.

— Speer?.. Nu, n'a fost el.

— Atunci cine? Şi unde e piatra?

— Deocamdată la mine, căci mi-a adus-o chiar Sonia Aljachin în persoană.

— Sonia Aljachin! exclamai eu, încremenit. — Vrei să spui că ea l-a furat de la Dryp?

— Ea ori un complice, care pare să fie în acelaşi timp şi amantul ei.

— Ce spaimă or fi tras când au văzut că am pornit încoa!

— Tot ce se poate. Mult aş da să aflu de unde ştiau ei despre existenţa smaragdului.

— Poate că sunt înţeleşi cu Speer?

— M'am gândit şi eu la asta, dar mi-am dat seamă că nu poate să fie aşa. Posibil e însă că amândouă bandele se cunosc, dar de lucrat nu lucrează împreună, ci fiecare pe seama ei.

— Eşti de părere că Sonia a pătruns în casa bătrânului Dryp?

— Ea sau complicele ei. Au avut noroc, căci au găsit smaragdul unde era ascuns şi

l-au schimbat cu unul falş. Speer însă îl caută mereu şi sunt aproape sigur că plănuieşte să dea la noapte lovitura definitivă.

— Crezi că va sili pe Dryp să i-l dea?

— Cam aşa ceva. Sau poate că pune la cale ceva şi mai grozav.

— O crimă?..

— Tare mă tem. Va trebui deci să stăm noaptea asta de veghe ca să împiedecăm nelegiuirea. Ştii, de altfel, că aşa zisul „doftor" Hinrich Alvens e şi el amestecat în afacerea asta.

— Bănuiesc că e acelaşi cu Jack Speer.

— Greşeşti, dragul meu, Alvens trebue să fie complicele Soniei Aljachin.

— Ce te face să crezi, Joe?

— Alvens a fost aici încă înaintea lui Speer şi cum Sonia Aljachin e aceea care mi-a adus smaragdul veritabil, Alvens e acela care l-a furat. El a jucat rolul de doctor, a convins pe Dryp să ia în fiecare seară narcoticul pe care i l-a dat într'o doză atât de mare încât nu ştiu cum Dryp n'a murit până acum.

— S'ar putea deci întâmpla ca adversarii să se ia la ceartă din pricina asta.

— Exclus nu e. Trebue s'aşteptăm să vedem ce se va petrece la noapte. A, să nu uit! Am fost adineauri la poştă şi am găsit o telegramă de la comisarul Beauval.

— Ce scrie în ea?

— Că Pitt n'a fost încă găsit. Incep să mă îngrijorez serios de dispariţia lui.

— Te temi să nu fi fost ucis?

— Să sperăm că lucrurile n'au ajuns până acolo. In orice caz se află în mare primejdie

şi dacă la noapte nu vom face nicio ispravă, mâine prin s'o aresteze pe Sonia Aljachin şi trebue să mărturisească, de voie, de nevoie, ce s'a făcut Pitt. Acum o să cer socoteala şi o să plătesc hotelul. Tu împachetează în vremea asta geamantanele. Plecăm până la staţia următoare, ne întoarcem apoi cu alt tren în Langwarden şi tragem la pensiunea „Griseldis", unde vom închiria o cameră la parter, prin a cărei fereastră putem intra şi ieşi neobservaţi.

După zece minute eram în tren.

— Baba era pe peron — zise Joe, râzând. — Va fi crezând cu siguranţă că am părăsit localitatea. Ţie nu ţi se pare că e prea înaltă şi prea lată în spete pentru o femeie?

— Nu cumva vei fi vrând să spui că e un bărbat travestit, adică Jack Speer?

— M'aş mira să nu fie aşa. Că e chiar Speer, n'aş putea spune cu siguranţă, dar un bărbat e în orice caz.

Imi aprinsei o ţigară şi privii îngândurat pe fereastră. Afacerea cu smaragdul pătrat plutea încă în întunerec. Două partide se luptau pentru el. Cine era însă, în realitate, această Sonia Aljachin?

— Nu mai locuiesc la „Hotelul Mării" — zise deodată Joe, ca şi când mi-ar fi ghicit gândul.

— Nu?!.. făcui eu uimit. — Atunci ne-au scăpat!

— Ei aşi! Crezi că ne vor slăbi o clipă? Avem smaragdul şi asta e deajuns.

— Poate că au plecat înaintea noastră la Londra ca să ne aştepte acolo.

— Hotărât că nu. Vor fi ştiind ei că am

fost la Christian Dryp şi aşteaptă acum să vadă ce va urma aici. Te vei fi mirând, dragul meu, că tărăgănesc lucrurile, uiţi însă pe Speer şi făgăduiala pe care am făcut-o lui Dryp. Bătrânul e, într'adevăr, în mare primejdie. Mai întâi trebue să punem mâna pe Speer. Ceilalţi nu ne fug ei, fii pe pace, smaragdul e un prea bun magnet. Mă tem însă de un lucru: Convorbirea noastră de la hotel a fost auzită de cineva interesat în cauză.

— Hm, neplăcut lucru! De cine?

— In niciun caz de Speer. Nu-l cred prea inteligent, în schimb Sonia şi complicele ei, da. Faptul că nu suntem urmăriţi, mă face să bănuiesc că ştiu totul şi aşteaptă în linişte să ne înapoiăm la Langwarden.

— Şi să ne atace?

— Probabil că se vor face luntre şi punte să pună iar mâna pe smaragd, deoarece îşi închipuie că nu-l vom duce lui Leevenstac, ci lordului Howard, la Glasgow.

Aşteptarăm în gară până la trenul de cinci, apoi porniram înapoi la Lawgarden. In timpul drumului ne deghizarăm cât se putu mai bine. Cu greu ne-ar fi recunoscut cineva.

La şapte ne şi aflam în camera închiriată de noi la pensiunea „Griseldis". De aci nu erau nici zece minute de drum până la căsuţa lui Christian Dryp.

După cină, aşteptarăm să se facă ora nouă, apoi ne pregătirăm să pornim într'acolo.

Când văzui pe Joe vârînd în ciorap — deasupra ghetei — un revolver de rezervă şi în turcatcă un pumnal, înţeleseі că nu va fi de glumă şi făcui şi eu la fel.

Coborîrăm prin fereastra vilei în grădină şi de acolo ieşirăm în stradă. La zece băteam la uşa casei lui Dryp.

Nimeni nu ne deschise, nimic nu se mişca înăuntru. Nicio lumină la ferestrele din faţă.

— Odaia de dormit dă în curte, zise Joe şi coti repede după colţ.

Eu rămăsei pe loc. De odată auzii un ţipăt înfiorător. Venea din casă şi mi se păru că recunosc glasul bătrânului. In clipa următoare, detună o împuşcătură, apoi încă una. Pornii în goană după Joe — nu-l văzui însă nicăieri. Foşnetul frunzişului unui copac de deasupra mea mă făcu să înţeleg că prietenul meu caută să pătrundă în casă prin fereastra deschisă a etajului. Il strigai, dar mă pomenii cu o lovitură în cap care îmi luă văzul şi auzul. Cineva se izbi de mine — părea să fie un adevărat uriaş — şi mă trânti la pământ. Până să mă ridic eu de jos, el se făcu nevăzut.

Unde era Joe? In pom, în niciun caz. Acolo era uriaşul. In clipa aceea zării la trei paşi de mine, o umbră lipită de perete.

— Joe! şoptii eu.

— Chiar el — zise necăjit prietenul meu. — Aşa dar, ţi-a scăpat şi ţie?

— Mare mirare! M'a pocnit în cap de-am văzut stele verzi. De ce nu l-ai prins tu?

Joe făcu un pas, dar de odată se împletici şi fu cât p'aci să se prăbuşească la pământ. Văzui cu spaimă că de pe frunte îi picura sânge.

— Vai de mine, eşti rănit?! — strigai eu, îngrozit.

— Nimic grav — răspunse el cu un zâm-

bet obosit. — Mi-a sgâriat niţel pielea la tâmplă. Mi-am pierdut numai câteva secunde cunoştinţa. Acum să vedem ce e cu bietul Dryp; tare mă tem că i-a făcut de petrecanie moşului.

Rana lui Joe sângera mereu. Işi apăsă batista pe tâmplă şi încercă să forţeze uşa de din dos.

— Cine a tras şi ce s'a petrecut în timpul ce eu te aşteptam? — îl întrebai.

— După ce am cotit după casă, răspunse Joe, pe când se căznea să strice broasca — văzui un individ sărind prin fereastră în copacul din dreptul ei.

— Şi eu care credeam că eşti tu! Acum pricep ce a fost lovitura aia. Pesemne că mi-a aruncat în cap o piatră ori ceva asemănător.

— După cucuiu, aşa pare să fie. Individul a tras spre mine şi cât p'aci să mă dea gata.

— Să ne luăm după el.

— Acum? N'ar avea niciun rost. Nu ne scapă, fii tu pe pace. Deocamdată să vedem ce e cu Christian Dryp.

In sfârşit broasca fu sfărâmată şi puturăm deschide uşa. Cu lampa de buzunar în mână Joe porni în fugă pe scară, spre camera lui Christian Dryp. Când intrarăm înăuntru, ne dădurăm îngroziţi îndărăt. Bătrânul zăcea întins pe spate în mijlocul odăii. In ochii săi sticloşi se putea citi furia şi spaima.

Dryp era mort, nu mai încăpea îndoială. Teasta îi era sfărâmată, probabil de o lovitură de secure. Mai târziu, descoperii sub cadavru un ciocan. Aşa dar cu el îi sdrobise creerii.

Privelişiea era înfiorătoare. Mortul ţinea în amândouă mâinile încleştate papagalul împăiat cu penele pline de sânge. Burta păsării era spintecată şi din ea lipsea smaragdul.

Joe căzu obosit pe un scaun. De pe tâmplă i se scurgea un firicel de sânge.

— L-a lăsat chiar el însuşi să intre în casă — murmură Joe.

— Vrei să spui că Dryp i-a deschis de bună voie uşa? exclamai, uluit.

— Nu vezi colo pe masă două pahare? Unul e făcut cioburi şi pe jos e un muc de ţigară care arde încă, iar în scrumieră altul.

— *All devils*, Joe, bine zici! Ce l-a împins însă pe Christian Dryp la o astfel de nesocotinţă?

— Hm.., Cred că am găsit explicaţia, Ticălosul acesta de Speer, e mai viclean decât m'aşteptam. Ii va fi scris bătrânului să se ferească de noi. Poate că l-a înştiinţat şi de plecarea noastră şi Dryp va fi crezut că l-am denunţat poliţiei sau l-am părăsit la ananghie. A căutat atunci să se pună bine cu Speer. Se prea poate să mă înşel. Ia să scotocim nitel prin buzunarele mortului.

Nu găsirăm nimic. De odată Joe sări în picioare şi scoase ceva din mâinile îngheţate ale bătrânului. Era o bucată de hârtie murdară, ruptă, pe care scria: *„Bull nu cins... plecat.. Să ne înţelegem între noi ca..."*

Mult nu era, dar de ajuns ca să adevereaşcă presupunerile lui Joe.

Jack Speer pătrunsese deci în casă, slujindu-se de o minciună şi Christian Dryp se lăsase amăgit. Paharale şi ţigările dovedeau că

stătuseră la taifas ca doi buni prieteni.

— E un ciocan vechiu de vapor, îmi întrerupse Joe şirul gândurilor. Azi dimineaţă l-am văzut agăţat colo în perete. Judecând după cadavru, crima s'a petrecut abia când noi băteam jos în uşă. Speer a bănuit îndată cine e, a luat ciocanul din cuiu şi l-a pocnit pe Dryp în moalele capului. Tipătul l-am auzit doar desluşit. Că bătrânul a arătat asasinului smaragdul nu mai încape îndoială. Dovadă papagalul pe care-l ţine încă încleştat. Biletul i l-a smuls Speer din mână în clipa când a fugit, dar a mai rămas un petec. Nenorocirea e că am sosit prea târziu. Nu credeam însă că Dryp se va lăsa tras pe sfoară. A, uite colo în dulăpiorul din perete o farmacie de casă. Vezi dacă nu găseşti niţică vată şi o fâşie să mă pansezi. Nu pot întreprinde nimic până nu se va opri sângele.

Găsii într'adevăr cele de trebuinţă şi-i pansai de bine, de rău, rana.

— Eu vreau să mai cercetez niţel casa, zise Joe. — Tu dă fuga şi înştiinţează poliţia de cele întâmplate. Noaptea e scurtă şi trebue să ne mai răfuim şi cu Sonia Aljachin.

Din nefericire mă credeam în siguranţă după fuga lui Speer, dar nu fu aşa.

Pe când coteam după colţul casei, mi se păru că aud un sgomot ciudat. Mă întorsei repede dar... era prea târziu, Cineva mă pocni cu o măciucă în cap şi înainte de-a apuca eu să strig, un miros greu mă izbi îndată şi-mi tăiă respiraţia. Mă luptai din răsputeri să-mi înfrâng slăbiciunea şi, deşi aproape orbit de sângele care mi se prelingea de pe frunte, în-

cercai să-mi înhaţ potrivnicul. Dar ticălosul mă apucă de gât pe la spate şi-mi puse pe sub nas o cârpă îmbibată cu cloroform.

Imi adusei aminte de vechiul nostru „truc", adică să mă prefac ameţit. Imi oprii respiraţia şi scosei pieptul în afară, ca şi când aş aspira adânc, începui să mă clatin pe picioare şi lăsai braţele moi în lungul trupului.

Individul era însă mai şiret ca mine. Nu slăbi strânsoarea şi-mi apăsă mai bine vata sau cârpa — ce-o fi fost — pe obraz.

Trebuia să respir, altminteri m'aş fi înăbuşit. Incet-încet îmi pierdui cunoştinţa. Vrui să ţip, dar din gâtlej nu ieşi decât un horcăit. Mai auzii: „Lăsaţi-l aici, s'aducem şi pe Bill", apoi nu mai ştiu ce s'a întâmplat.

Recondiţionat:
23 Aprilie 2018
de Emil
Purcărea
Născut
24 Aug. 1949

IV. — VICLEŞUGUL

MA DEŞTEPTAI LEGAT BURDUF. In juru-mi beznă adâncă.

Ascultai. Tăcere.

Oare Joe nu se afla aici? Le scăpase?

De-odată auzii în spatele meu:

— Te-ai trezit, băiatule?

Aşa dar mă bucurasem degeaba. Joe era şi el prizonier, ca şi mine.

Il zorii să-mi spună ce s'a întâmplat şi cum a căzut în căpcană.

— Smaragdul e pierdut, — deocamdată cel puţin, îmi răspunse el.

— Atunci am fost atacaţi de complicele Soniei Aljachin! strigai eu.

— Sst, mai încet! făcu Joe. — Şi pereţii au urechi.

— Unde dracu' ne aflăm? mormăii eu.

— Pe un yacht sau bric. Probabil că suntem închişi într'o încăpere unde se ţin pânzele şi uneltele.

— Aerul e de nesuferit, gâfâii eu. Imi vâjâie capul ca o moară de vânt.

— Şi zii, te-au pocnit iar cu vreo măciucă?

— Şi ce pocnitură! Ba erau gata să mă sugrume. Dacă nu mă ameţea cloroformul, s'alegea praful de mine. Dar tot nu mi-ai spus cum au pus mâna pe tine.

— Greu n'a fost. Pricina e rana mea dela tâmplă. Cred că am leşinat după ce te-au luat de aici, căci m'am deşteptat întins jos şi cu un individ deasupra mea, care îmi apăsa o batistă cu cloroform pe faţă. De împotrivit nici nu putea fi vorbă, deoarece cloroformul îşi făcu repede efectul. Probabil că ne-au dus apoi pe amândoi pe un yacht. Auzi, au pus motorul în funcţiune. Pornim în larg. E timpul să ne apucăm de treabă, băiatule, altminteri ne trimit la fund cu un bolovan de gât.

— Ce, crezi că vor să ne arunce în mare?!

— Ba bine că nu! S'a dus de râpă tolanul lor că vor încasa prin mine banii pe smaragd, de aceea au să ne facă repede de petrecanie, ca să se descotorosească de noi.

Tăcui, dar începui să smucesc din răsputeri legăturile, ceea ce contribui să-mi intre frânghia şi mai adânc în carne.

— Briceagul!... îmi şopti Joe.

Uitasem că-l aveam în turcatcă. Ne răsuci-

răm ca omul-şarpe dela bâlciu şi izbutirăm să tragem afară, cu dinţii, bricegele. Greutatea era acum să le deschidem. In sfârşit se făcu şi asta. Intepenii plăselele între genunchi, Joe se aşeză cu spatele şi începu să frece funia de tăiş.

— A, ce-a fost asta? exclamai eu de-odată, încremenit.

— Un geamăt, şopti Joe, ascultând cu încordare. — Va să zică mai e cineva închis aici. Să-l strigăm.

Ne răspunse un horcăit prelung.

— Un om cu un căluş în gură! murmurai eu.

— Să vedem deocamdată de noi, pe urmă de celălalt. Ţine-te bine! Aşa!

Incepu iar să frece frânghia de tăişul briceagului. Eram amândoi istoviţi. Pierdurăm mult sânge din pricina rănilor dela cap şi cloroformul ne făcuse o greaţă grozavă. Mie mi se lipiseră hainele de trup şi mă înăbuşeam.

— Aer,... aer! gemui.

— Curaj, băiatule! încercă Joe să mă îmbărbătează, dar şi glasul lui abia se auzea.

In sfârşit! Sări de-odată în picioare, îşi tăiă legăturile dela glezne şi aprinse lampa de buzunar. Era singurul lucru de care nu ne jefuiseră banditii.

— Noroc că aveam revolverele de rezervă, mormăi Joe.

— Uite colo un cufăr mare, făcui eu, uluit!

— Il văd, băiatule, şi dacă i-am fi dat mai multă atenţie azi dimineaţă când a sosit odată cu banditii la „Hotelul Mării", nenorocitul închis în cufăr ar fi fost liber cu douăsprezece ore mai devreme. Dar lasă, să se înveţe minte şi să se astâmpere...

— Joe,... nu vei fi vrând să spui că în cufăr e...

— Pitt, chiar el. Ţine lampa să sparg cufărul până nu bagă de seamă ticăloşii ăia că suntem liberi.

In timp ce vorbeam, izbutisem să-mi tai şi eu legăturile, aşa că putui să mă apropiu de cufăr.

Joe părea să-şi fi recăpătat întreaga lui energie. Se lăsă în genunchi pe capacul cufărului şi apăsă cu toată puterea. Se auzi o pârâitură şi scândurile se desfăcură. Joe le dădu la o parte, apoi strigă cu glas coborît:

— Pitt!

Un geamăt îi răspunse. Îi scoaserăm căluşul şi-l deslegarăm în grabă.

— O, mister... bolborosi nenorocitul. — Vai de capul meu ce-am suferit. M'au închis de aseară în afurisitul ăsta de cufăr. Unde mă aflu?

Joe îi spuse şi-i ceru apoi să ne povestească pe scurt ce s'a întâmplat cu el.

— Tare mă necăjeam că nu mă mai luaţi şi pe mine când era vorba de prins vreun bandit, începu Pitt, cam ruşinat. — De aceea m'am gândit că n'ar fi rău să mă iau şi eu după cucoana aia. Domnul doctor, (ăsta sunt eu) nu m'a văzut când am trecut pe lângă dumnealui şi i-am luat-o înainte cu bicicleta. Am văzut-o pe cucoana urcându-se în altă maşină dela staţia următoare şi pornind spre gara de Nord. Aici s'a întâlnit cu un domn. în restaurant. M'am aşezat la o masă aproape de ei şi am auzit când a spus domnului că a văzut pe masa dv. o scrisoare cu ştambila poştei din Langwarden. Zicea că trebue să fie dela unul Christian Dryp şi că vă veţi duce

cu siguranţă acolo. Bărbatul ei — sau ce i-o fi — era de părere să plece imediat şi ei. O-dată s'au uitat cam ciudat la mine. Eu m'am cam fâstâcit şi m'am dus să cumpăr ţigări. M'am întors apoi în restaurant să-mi isprăvesc berea. Cum am băut-o, mi-a venit ameţeală şi când am dat să mă scol m'am împleticit. Cucoana a strigat atunci: „Uite şi pe vărul meu Leon!"

Ce-a mai fost nu ştiu. M'am deşteptat legat fedeleş în cufăr. Eram pesemne într'un avion, căci cufărul se legăna mereu.

— Se vede că banditii au luat avionul de călători, zise Joe. Ar trebui să te cert, Pitt, pentru nesocotinţa ta, dar nu e acum timp pentru asta. Poate că e mai bine să fim trei în loc de doi. Să ne punem pe lucru, băieţi!

Lampa se stinse. Joe încercă să deschidă uşa pe dibuite; era însă încuiată pe dinafară.

— Proastă afacere! mormăi el. Am putea-o forţa, dar sgomotul s'ar auzi şi am păţi-o şi mai rău. S'aşteptăm până...

Oare ce fuse asta? Un răcnet înfiorător pe punte, o souduitură a vasului şi motoarele amuţiră brusc.

— Repede afară! strigă Joe şi se repezi cu toată puterea în uşă.

Ne opintirăm cu toţii. De-odată se întâmplă ceva neprevăzut. O detunătură grozavă, urmată de pârâituri, ne sparse urechile, uşa sări dela sine şi căzurăm grămadă unul peste altul. In clipa următoare năvăli un şuvoiu de apă şi ne tăiă aproape respiraţia. Mă simţii înhăţat de Joe care mă trase după sine — de asemenea şi pe Pitt, — printr'un gang, apoi în sus pe scară.

Vasul se scufunda vertiginos şi nu ne rămase

altceva de făcut decât să sărim în apă. Ne îndreptarăm înnot spre o barcă de salvare, care scăpase ca prin minune întreagă. 40

— Tot am avut noroc, zise Joe, după ce ne văzurăm în barcă — Aşa dar, au făcut să sară yachtul în aer.

— Cine? întrebai eu, gâfâind.

— Uite un mort! strigă Pitt în acelaşi moment.

Ne apropiarăm de cadavru vâslind cu mâinile şi recunoscurăm în el pe tovarăşul Soniei Aljachin. Avea un pumnal înfipt în inimă.

— Ăsta a ţipat pesemne aşa, zisei eu.

— Acum ştiu şi ce s'a întâmplat, mă lămuri Joe. Jack Speer şi-a dat seamă în sfârşit cum stau lucrurile. N'a fugit, după cum credeam noi, ci s'a ţinut câtva timp prin apropierea casei lui Dryp. A văzut cum femeia şi însoţitorul ei ne-au doborît şi ne-au târît pe urmă la yacht. Ştia acum unde ne aflăm şi a înţeles că smaragdul fusese la mine şi că mi-l luaseră cei doi. Probabil că Speer are şi el un bric. I-a urmărit şi i-a ajuns. A trecut pe bord, a înjunghiat pe tovarăşul Soniei şi pe ea a luat-o cu el. Firesc că şi smaragdul. Inainte de a părăsi yachtul a pus un explozibil pe punte, ca să ne omoare. Sonia Aljachin — sau cum o fi chemând-o — trebue să fie o fostă iubită a lui Speer. De la el aflase despre smaragd şi a spus apoi noului amant ce ştia. Acesta, dându-se drept Hinrich Alvens, a pătruns în casa bătrânului Dryp şi a schimbat smaragdul veritabil cu unul fals — de altminteri foarte bine imitat.

— Aşa dar piatra se găseşte acum în mâi-

nile lui Jack Speer şi o putem căuta mult şi bine.

— Mai domol, băiatule, nu te pripi aşa. Dacă avem norocul să ne pescuiască vreun vapor, punem noi mâna pe el. Văd că ceasul meu merge. E trei şi un sfert, în curând se va lumina de ziuă.

Puturăm apuca nişte scânduri de pe yacht care pluteau pe aproape şi ne făcurăm din ele lopeţi. Mortul îl legarăm cu o funie care atârna de barcă şi-l târîrăm după noi.

Avurăm noroc, căci pe la ceasurile cinci furăm pescuiţi de un vapor olandez care ne duse la Wilhelmshaven. Aci urmă o convorbire serioasă cu poliţaiul portului, apoi ni se dădu o cameră la hotelul gării şi un medic fu chemat să-l panseze pe Joe.

După un somn de câteva ceasuri ne simţeam parcă altfel. Mai târziu veni un comisar şi ne spuse că se identificase cadavrul pescuit de noi. Era al unuia Erich Geldern, pungaş internaţional, căutat de toate poliţiile, cunoscut sub numele „Roşcovanul", căci sub peruca lui neagră avea părul roşu aprins.

— Şi acum, băiatule, la Londra! îmi zise Joe, pe când sorbeam tacticos din cafeaua aromată care ne fusese servită sus în cameră.

— Adică la mister Leevenstac? întrebai mirat.

— Ai ghicit. Bănuiesc că Jack Speer nu va lăsa să-i scape prilejul să desăvârşească el ceea ce a plănuit Geldern. Numai că va face cu siguranţă cum a făcut odinioară Christian Dryp cu lordul Howard.

— Vrei să spui că va vinde smaragdul prin

Sonia Aljachin şi se va duce peste noapte să-i fure?

— Cam aşa ceva. Mai avem un ceas până la plecarea avionului spre Londra. Sosim acolo pe la nouă, când sper să nu fie prea târziu.

Cu puţin înainte de ora nouă aterizarăm la Londra şi intrarăm în restaurantul aeroportului. Joe ceru cartea de adrese a oraşului şi găsi repede adresa bijutierului. Acesta îşi avea locuinţa în cartierul elegant al vilelor, şi anume în aleea King Edward.

— Să ne grăbim ca să n'ajungem prea târziu, zise prietenul meu, îngrijorat.

Drumul până acolo dură aproape un ceas. Joe nu mai avea astâmpăr. In sfârşit ajunserăm la aleea King Edward. Coborârăm din maşină şi o luarăm la picior. Vila era înconjurată de o grădină mare şi la trei ferestre dela parter se vedea lumină. Nu sunarăm la poartă ci sărirăm zidul nu prea înalt. De odată îl văzui pe Joe, care mergea înainte, înhăţând pe cineva şi astupându-i gura cu palma.

— Repede un căluş, ne şopti el. — Să nu-i lăsăm timp să ţipe ca să-i dea de veste.

Uite frate! Femeia pe care o înhăţase Joe era Sonia, dar acum avea părul de un blond roşcat, adevăratul tip al Englezoaicei, probabil că stătea la pândă în vreme ce Jack Speer vizita vila.

Intinsei lui Joe batista mea de mătase, i-o scosei şi pe a lui din buzunarul de sus al hainei şi făcui un căluş pe care îl îndesai bine în gura femeii. Pe Pitt îl puserăm să-i ţină revolverul în piept ca să nu poată fugi iar eu cu Joe porniram spre vilă.

După câteva clipe ne aflam amândoi în dreptul ferestrelor luminate. Puteam vedea bine încăperea, şi ceea ce se petrecea acolo ne îngrozi. Un domn bătrân era legat de un scaun şi se uita cu ochii holbaţi de spaimă la un individ care cotrobăia în cassa de bani cu uşile date de perete.

Individul nu era altul decât Jack Speer. Îi vedeam desluşit cicatricea de pe frunte şi că la mâna stângă îi lipsea un deget.

Banditul nu găsi pesemne ce căuta, căci se întoarse brusc spre bătrân şi, în clipa următoare fulgeră un pumnal în aer. Joe apucase însă să sară prin fereastră şi strigă cu glas tunător:

— Un pas dacă mai faci îţi găuresc teasta!

Banditul scoase un urlet de furie şi vru s'arunce pumnalul după Joe. Acesta însă se feri la timp, dintr'o săritură fu lângă el şi, cu un pumn în tâmplă îl trânti la pământ.

Sării şi eu în odaie şi după o clipă banditul zăcea legat fedeleş la picioarele noastre.

Deslegarăm pe bijutier, îi scoaserăm căluşul din gură şi la întrebarea prietenului meu unde se afla smaragdul, bătrânul răspunse tremurând:

— La Banca Naţională. Dar cine sunteţi dv., domnilor, şi ce v'a adus aici? Mi-aţi salvat viaţa... ticălosul acesta vroia să mă omoare...

Pe când Joe îi dădea lămuriri, eu mă dusei s'aduc pe Pitt şi pe Sonia Aljachin. După cum am aflat mai târziu, numele ei adevărat era Daisy Milden şi fusese odinioară amanta lui Jack Speer. Aşa dar, şi de data asta Joe avusese dreptate.

După o jumătate de ceas strângeam mâna prietenului nostru, comisarul Brown, care sosi cu

vreo cațiva agenți — chemat prin telefon ca să ia pe banditi la poliție.

Rămaserăm în noaptea aceea oaspeții bijutierului. Deoarece banii dați pentru smaragdul falsei mari ducese Maria Nicolaevna fură găsiți în buzunarele lui Speer, bătrânul ne dădu înapoi piatra prețioasă.

A doua zi ne-am dus la Glasgow să predăm lordului Howard smaragdul. E lesne de închipuit bucuria acestuia când se văzu iar în stăpânirea lui.

— SFÂRȘIT —

Volumul următor va fi intitulat:

Comoara prințului indian

de Gregor Marron

Publicațiune periodică — Apare săptămânal

No. 29. — Joi 20 Iunie 1935

REDACTOR RESPONSABIL: ST. FREAMĂT

TIP. «EMINESCU» S. A— COPERTA OFFSET «EMINESCU».